

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R. P. Thomae Młodzianowski, Polonie, Societatis Jesu,
Prælectionum Theologicarum Tomus ...**

De Metaphysica, Logica, Octo Libris Physicorum, Generatione, Corruptione
Et Anima

Młodzianowski, Tomasz
Moguntiae Et Dantisci, 1682

Diff. 3. An res sint objectum Logicæ.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-95667](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-95667)

ceptus nostros non in illismet ipsis manifestamus aliis, ut faciunt Angeli, & beati, sine corpore in caelo existentes.

RESPONDETUR III. Transito toto argumento. Nego subsumpti Antecedens. Nego enim omnem modum sciendi, esse objectum per se Logicæ.

Noto. Non posse cognosci cognitionem vocum, quin cognoscantur voces, quia cognitio vocum est representatio vocum, si est representatio vocum, necessario voces cognosci debent, tanquam representatum, tanquam terminus, ad quem dicit ordinem essentialem, representatio. Sed nego illas hoc ipso fore objectum immediatum, & per se, ad eum planè modum, quo definitio cœli spectat ad Logicam, consequenter, necessario tunc cœli cognoscuntur, cœli tamen, non nisi remotè, sunt objectum Logicæ.

DIFFICULTAS III.

An res sint Objectum Logicæ.

DICENDUM EST. Res non esse objectum Logicæ proximum & immediatum, esse tamen remotum. Ita Arriaga, Oviedo & ceteri Est contra Jandunum.

Quod non sint Objectum immediatum.

PROBATUR I. Si Logicæ objectum immediatum essent Res, essent objectum ut cognitæ. Sed ut cognitæ non sunt objectum immediatum. Ergo &c. Major constat confessione adversariorum, & probatur. Quia habitus cognoscitivi objectum, debent esse res ut cognitæ, sicut objecti visivæ potentia, sunt res ut visibiles. Sed Logica est habitus cognoscitivus. Ergo objectum illius debent esse res ut cognitæ. Minor principalis probatur. Quia immediatum objectum Logicæ ut dictum supra, sunt operationes, intellectus, Res autem non nisi in tantum, in quantum præsentantur ab illis operationibus. Ergo non sunt immediatum objectum. Objectum enim immediatum, non est quod attingitur ratione alterius. Res autem attinguntur à Logica ratione operationum.

PROBATUR II. Quia circa illud practicè versatur & immediatè Logica, in quod immediatè inducit rectitudinem suam, sed immediatè inducit rectitudinem suam, in operationes intellectus, non in Res. Ergo &c. Minor probatur. Inintelligibile enim est, quomodo res dirigantur immediatè.

PROBATUR III. Logica est habitus reflexivus, si est habitus reflexivus, jam immediatum ejus objectum non erunt res, non enim in res, sed in nostras operationes fit reflexio.

Quod verò sint objectum remotum. Hoc inde, Probo. Quia impossibile est cognitionem attingi ab aliqua scientia, & ulterius illa mediante, objectum cognitionis illius non attingi. Ergo cum cognitiones nostræ attingan-

tur à Logica, illis mediantibus attinguntur & ipsæ res cognitæ.

ADDO tamen res quidem cognitæ esse objectum Logicæ remotum, sed non illas tantum, quia Logica considerat remotè etiam modos, & formalitates rerum, item Entia rationis, quæ non sunt res.

ADDO item. Res esse quidem remotum de facto objectum Logicæ, quia de facto cognitiones ejus, sunt de rebus; sed non sunt necessariò de rebus, quia possunt operationes Logicæ versari circa cognitiones nostras. Hinc & Aristoteles ut ostenderet non necessariò versari circa res Logicam, syllogismorum exempla, aut in falsis materiis, aut in alphabeto ostendit.

OBJICITUR I. Auctoritas Aristotelis qui 4. Metaph. tex. 35. docet Dialecticam de omni re, seu Ente agere. Ergo res sunt objectum Logicæ.

RESPONDETUR. Me non negare res esse objectum Logicæ, sed tantum nego illud esse immediatum.

OBJICITUR II. Auctoritas D. Thomæ & doctrina communis Theologorum. Ex visione DEI, & ipso viso DEO, constat unus finis totalis. Ergo etiam ex cognitionibus, & rebus cognitis, constabit unus finis Logicæ, finis verò Logicæ est objectum Logicæ. Ergo objectum Logicæ, sunt res & cognitiones.

RESPONDETUR. Ex illo Antecedenti si valeret universaliter Consequentia multa absurda sequerentur. Sequeretur enim de asino cognitionem in Physica, & asinum esse finem Physicæ, sicut cognitio de DEO, & DEUS est finis nostræ. Disparitas ita in forma assignari posset, quia scilicet si DEUS non esset finis ultimus, nullus ipso beatitudo non esset finis ultimus, enim ut demonstrant Ethici, est finis ultimus, nisi DEUS. Falsum autem est nisi res sint finis Logicæ, Logicam finem suum non habituram. Deinde aliud est querere: An cognitionis representantis DEUM, intrinsecus finis, sit DEUS, & indubie est, dicit enim Visio DEI essentialem ordinem ad DEUM, ex qua proportionem, finis etiam intrinsecus, seu dic si placet terminus intrinsecus, hoc est essentialis cognitionis, rem representantis, res erit. Quia tamen hæc representatio dicit illum finem essentialem, non qua dirigitur à Logica, sed non nisi qua representatio rei est, ideo adhuc res, non erunt immediatum objectum Logicæ.

OBJICITUR III. Potest ex objecto materiali & formali, constari una ratio objecti, æquè immediata. Ergo ex cognitione & re cognita, potest constari ratio una objecti Logicæ.

RESPONDETUR. Disparitas est, quia quando ex objecto materiali & formali fit unum objectum, non apparet quid mediet inter materiale & formale objectum. Quid enim illud? inter res autem ut cognitæ mediat ipsa cognitio ut dixi ante.

OBJI-

OBJICITUR IV. Idem est objectum artis, quod & operationum artis, sed operationum artis v. g. Logicæ, objectum, sunt Res. Ergo & Logicæ objectum sunt Res.

RESPONDETUR. Duplices esse operationes artis. Alias elicitas, hoc est: dictamina & præcepta. Et alias imperatas, hoc est, quæ diriguntur ab illis præceptis & dictaminibus. Dico ergo idem esse objectum artis, quod & operationum eliciarum seu præceptorum, & quia præceptorum objecta, in Logica, sunt ipsæ operationes, dico ipsas operationes esse objectum Logicæ. Sed nego idem esse objectum Artis, quod operationum directarum & imperatarum, quarum objecta, non nego esse Res. Non est autem idem objectum artis, quod & operationum imperatarum ab arte, quis enim dicat plumbum vel lignum esse objectum fabri ferrarii, quia est objectum securis, illud secantis.

INSTABIS. Hoc complexum ex cognitione & re, est ab aliquo habitu considerabile, & non ab alio, quàm à Logica. Ergo Logicæ objectum sunt res & cognitiones.

RESPONDETUR. Non esse necesse ut hoc complexum ex re & operatione æquè primò sit in aliqua scientia, quæ de facto datur considerabile, sed sufficere quod immediatè considerentur cognitiones à Logica, mediantibus autem cognitionibus, Res.

OBJICITUR V. Instrumenti & utensilis instrumento, idem est objectum, & ita v. g. auri-fabri, & ejus mallei, idem est objectum, hoc est aurum. Item; est idem objectum fabri lignarii, hoc est lignum, quod & objectum instrumenti ejus, hoc est securis, sed Logica est instrumentum scientiarum, quarum objecta sunt Res, Ergo & ipsius Logicæ objectum sunt Res.

RESPONDETUR negando Minorem. Negavi enim supra Logicam esse essentialiter instrumentum.

RESPONDETUR. II. Distinguendo Majorem. Idem est objectum instrumenti, quod dirigitur ab utente & utensilis instrumento. Concedo. Idem est objectum instrumenti quod dirigit utentem & utensilis instrumento. Nego Majorem. Distinctaque Minori. Nego Consequentiam. Quod idem sit objectum instrumenti, quod dirigitur ab operante, & ipsius utensilis instrumento, bene probant allata exempla; quod verò instrumenta, quæ dirigunt operationem, non habeant pro objecto Res, sed operationes agentis; pater in perpendiculo, linea &c, cujus objectum, non est nisi operatio architecti, non autem illud lignum cui applicatur perpendiculum. Logica est instrumentum dirigens operationes, hinc operationes erunt objectum illius, & non Res, circa quas versantur illæ operationes.

OBJICITUR VI. Finis Logicæ est veritas, Veritas est in rebus. Ergo finis Logicæ & consequenter objectum erit in rebus.

RESPONDETUR negando Majorem. Finis enim Logicæ non est veritas, quæ est conformitas cum rebus, nam hæc pertinet ad illam scientiam, in cujus materia, fit aliquis actus, re-ctus Logice; sed est veritas, quæ est conformitas cum præceptis Logicis. Aliis Terminis idem dices. Finem Logicæ non esse veritatem in essendo, nam hæc est in rebus, sed veritatem ex modo cognoscendi quam præscribunt dictamina Logica. Et licet habitus cognoscitivi objectum, ex genere suo sit veritas, habitus tamen determinati, certam etiam speciem veritatis sibi determinant, & ita Logica determinat sibi certam veritatem, hoc est, veritatem, quæ sit conformitas cum præceptis Logicis.

OBJICITUR VII. Ethica habet pro objecto partiali Attributionis Res. Ergo & Logica. Antecedens probatur. Quia actus aliqui Ethici, habent pro objecto Res. Syllogismus enim iste: Bonum sine admixtione mali est melius, quam bonum cum admixtione mali, sed omne creatum bonum est cum admixtione mali, increatum est sine hac. Ergo bonum increatum, est melius quam creatum. Syllogismus inquam iste habet pro objecto Res.

RESPONDETUR negando Antecedens. Probatio ejus secundum id quod dicit explicitè, habet pro objecto rem. Hoc est bonum increatum, non secundum id quod dicit implicitè. Implicitè enim dicit operationem voluntatis, talem esse eliciendam, quæ præferat bonum increatum, creato. Quod verò implicitè ille actus importet operationem voluntatis, hoc inde est, quia in isto actu debet rationem suam formalem invenire Ethica, hoc est conformitatem cum recta ratione à se inducibilem, & cum hæc conformitas, non sit inducibilis in res, seu in bonum increatum, sed potius est inducibilis in operationem voluntatis, ideo illam respicere debet, saltem implicitè. Non nego tamen quod directio, fieri possit, tam per hoc dictamen: præfer bonum increatum creato, quam per hanc propositionem; Bonum increatum melius est creato. Hæc enim secunda propositio, est imperium æquivalens, ut ostendi supra, habens tamen pro objecto operationem voluntatis, implicitè ut dixi.

QVÆSTIO IV.

De Divisione Logicæ.

EX communi consensu dividitur Logica, in Artificialem & Naturalem. Naturalis Logica est ipse intellectus, qui lumine suo adjutus, sine alio superaddito principio artificiali, potest facere rectas apprehensiones, rectas enunciationes, rectas illationes. Logica autem artificialis est, quæ præter intellectum & lumen naturale, importat regulas quasdam & dictamina